

غلبه گرانی بر ارزش کالا برگ؛ دولت «اقلام غیراساسی را جایگزین کالاهای اساسی کرده است»

راديو فردا

کمتر از یک دقیقه پیش

Photo: Fatemeh Behboudi (MEHR)

یک نماینده مجلس شورای اسلامی می‌گوید دولت به جای افزایش سقف ریالی کالا برگ، شمار کالاهای مشمول را که در آغاز ۱۱ قلم بود به ده‌ها قلم افزایش داده تا جایی که اکنون حتی پنیر پیتزا و «در برخی جاها آب معدنی هم ارائه می‌شود».

پیمان فلسفی، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس، روز شنبه سوم مرداد به خبرگزاری ایلنا گفت افزایش قیمت گوشت قرمز، مرغ و لبنیات باعث شده این کالاها از سبد مصرف برخی خانوارها خارج شود و در مقابل اقلام غیراساسی جای بیشتری در خرید با کالا برگ پیدا کنند.

این اظهارات در شرایطی مطرح می‌شود که اعتبار ماهانه کالا برگ برای هر نفر همچنان یک میلیون تومان است، اما بر اساس محاسبات مبتنی بر قیمت‌های رسمی مرکز آمار ایران، هزینه تأمین سبد ۱۱ قلم کالای اساسی اولیه این طرح در خردادماه به حدود پنج میلیون و ۴۰۰ هزار تومان برای هر نفر رسیده بود.

به این ترتیب، اعتبار یک میلیون تومانی کالابرگ اکنون کمتر از یک‌پنجم هزینه تأمین همان سبدی را پوشش می‌دهد که طرح با آن آغاز شد.

در شیوه جدید کالابرگ که از دی‌ماه ۱۴۰۴ به اجرا درآمد، برای هر نفر ماهانه یک میلیون تومان اعتبار در نظر گرفته شد.

سبد اولیه شامل ۱۱ قلم از جمله برنج، روغن، گوشت قرمز، مرغ، تخم‌مرغ، حبوبات، شیر، ماست و پنیر بود و هدف از این طرح، کمک به حفظ قدرت خرید خانوارها برای تأمین کالاهای اساسی اعلام شد.

پیمان فلسفی می‌گوید در قانون تعداد مشخصی کالا تعیین نشده، بلکه تأمین ۲۶۴۰ کالری مورد نیاز مورد تأکید قرار گرفته و دولت در آغاز ۱۱ قلم کالای اساسی را برای تحقق این هدف انتخاب کرده بود.

به‌گفته او، اکنون دامنه کالاهای بسیار گسترده‌تر شده و دولت با این اقدام «صورت‌مسئله را پاک کرده است».

او افزود در چنین شرایطی، فردی که می‌بیند اعتبار کالابرگ پاسخگوی قیمت گوشت نیست ممکن است آن را نبرد و اعتبار خود را صرف کالای دیگری کند.

یک میلیون تومان در برابر سبد دست‌کم پنج میلیونی

بر اساس محاسبات مبتنی بر داده‌های مرکز آمار، هزینه تأمین ۱۱ قلم اصلی سبد کالابرگ برای هر نفر در فروردین امسال حدود چهار میلیون و ۵۸۰ هزار تومان بود. این رقم در اردیبهشت به حدود پنج میلیون و ۳۰۰ هزار تومان و در خرداد به حدود پنج میلیون و ۴۰۰ هزار تومان رسید.

یعنی تنها در فاصله فروردین تا خرداد، هزینه این سبد نزدیک به ۱۸ درصد افزایش یافت، اما اعتبار یک میلیون تومانی کالابرگ تغییری نکرد.

برای یک خانواده چهارنفره، اعتبار ماهانه کالابرگ چهار میلیون تومان است، در حالی که هزینه تأمین کامل همین سبد بر مبنای قیمت‌های خرداد به بیش از ۲۱ میلیون تومان می‌رسید.

افزایش قیمت برخی اقلام اصلی بسیار بیشتر از این میزان بوده است. بر اساس داده‌های مرکز آمار، تنها در دی‌ماه ۱۴۰۴ نسبت به ماه قبل، قیمت روغن مایع بیش از ۷۷ درصد، روغن جامد نزدیک به ۷۹ درصد، تخم‌مرغ حدود ۴۹ درصد، برنج خارجی بیش از ۳۷ درصد و مرغ ۲۹ درصد افزایش یافت.

قیمت پنیر نیز در همان ماه بیش از ۱۷ درصد، گوشت گاو و گوساله ۱۶ درصد، گوشت گوسفند حدود ۱۵ درصد و شیر بیش از ۱۱ درصد افزایش داشت.

افزایش قیمت مواد غذایی در ماه‌های بعد نیز ادامه یافت و در فروردین ۱۴۰۵ قیمت برخی اقلام نسبت به یک سال قبل چند برابر شده بود. از جمله افزایش سالانه قیمت روغن جامد حدود سه‌وونیم برابر، روغن مایع بیش از سه برابر و برنج خارجی بیش از دوبرابر گزارش شد.

رئیس فراکسیون کشاورزی پویا و امور عشایر مجلس همچنین از بروز مشکل دیگری در اجرای طرح خبر داد و گفت برخی فروشگاه‌ها به دلیل تسویه‌نشدن مطالبات‌شان از سوی دولت، از تحویل کالا به دارندگان کالابرگ خودداری می‌کنند.

به‌گفته این نماینده مجلس، فروشگاه‌ها دلیل این اقدام را تسویه‌نشدن حساب خریدهای کالابرگی از سوی دولت در موعد مقرر اعلام کرده‌اند.

او همچنین گفت گزارش‌هایی دریافت شده که برخی فروشگاه‌ها کالاهای مشمول کالابرج را در قبال دریافت پول نقد عرضه می‌کنند و در مواردی مردم پس از دریافت پاسخ منفی از یک فروشگاه، ناچار می‌شوند همان کالا را از فروشگاه دیگری با قیمت بالاتر خریداری کنند.

همزمان با اظهارات این نماینده مجلس، دولت نیز روز شنبه اعلام کرد که در حال حاضر برنامه‌ای برای افزایش مبلغ کالابرج ندارد.

فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت مسعود پزشکیان، افزود دولت «علاقه‌مند به افزایش نرخ کالابرج» است، اما برای انجام این کار باید «منبع پایدار» در اختیار داشته باشد.

او توضیح بیشتری در این باره نداد.

بیشتر در این باره:

مسعود نیلی، اقتصاددان: ایران در ایستگاه پیش از «آبر تورم» قرار گرفته است

این مطلب بخشی از:

گزارش‌های خبری

بایگانی

اقتصاد ایران